

GRUNDNOTAT

20. marts 2009
J.nr. 2504/1224-0001

Side 1/5

Grundnotat om forslag fra EU-kommissionen om forordning der implementerer direktiv 2005/32/EF med hensyn til at fastlægge eco-designkrav til husholdningsvaskemaskiner

KOM nr. (foreligger ikke), af [dato]

1. Resumé

Kommissionen har d. 24. februar 2009 fremlagt et udkast til forslag til forordning om fastlæggelse af eco-designkrav til husholdningsvaskemaskiner. Forslaget er et led i udmøntningen af Eco-designdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget i energiforbrugende produkter. Forslaget forventes sat til afstemning d. 31. marts i en komité efter forskriftsprocedure med kontrol. Forslaget stiller krav til energiforbruget for husholdningsvaskemaskiner. Forslaget vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser, som følge af et lavere energiforbrug i brugsfasen af de berørte produkter. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinanserne, det vurderes at have en positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har d. 24. februar 2009 fremsendt et udkast til forslag til forordning om eco-designkrav til husholdningsvaskemaskiner, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningen stiller krav til det maksimale årlige energiforbrug for husholdningsvaskemaskiner ved normalbrug.

Forslaget foreligger på nuværende tidspunkt kun i en engelsksproget version. Det forventes at blive sat til afstemning d. 31. marts 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF af 6. juli 2005 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet) specielt artikel 15. Eco-designdirektivet er baseret på Traktatens artikel 95 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under Eco-designdirektivet.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af Eco-designdirektivet og stiller krav til den type af produkter, der er omfattet af udkastets definition.

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslaget fastsætter eco-designkrav til husholdningsvaskemaskiner (i det følgende benævnt vaskemaskiner), som forsynes med el fra elnettet, samt maskiner der kan forsynes fra elnettet og som også kan anvende batterier. Vaskemaskiner uden centrifugeringsfunktion, kombinerede vaske-tørremaskiner og vaskemaskiner, der primært anvender anden energiforsyning end elektricitet er ikke omfattet af forslaget.

Forslaget fastsætter specifikke såvel som generelle krav til vaskemaskiner.

Specifikke krav

De specifikke krav omhandler energieffektivitet, vaskeevne og vandforbrug. Kravene fastsættes ved at beregne energi- og vandforbrug samt vaskeevnen baseret på et årligt standardiseret brug, hvor maskinen vasker ved forskellige temperaturer og fyldningsgrad. Beregningerne sammenholdes med beregninger for en standardmaskine ved samme brug. Herudfra fastsættes et indeks for energieffektivitet (EEI) og vaskeevne, mens vandforbruget angives i relation til vaskemaskinens kapacitet.

Specifikke krav ét år efter at forordningen er trådt i kraft

Vaskemaskiner, der markedsføres, skal have et energieffektivitetsindeks (EEI) på maksimalt 68 (mod en standardmaskines indeks på 100).

Vaskeevnen skal som minimum være 1,00 for maskiner med en kapacitet på mere end 3 kg og 1,03 for maskiner med kapacitet under 3 kg (mod en standardmaskines indeks på 1,00).

Kravet til vandforbrug fastsættes i forhold til maskinens vandforbrug ved fuld kapacitet.

Specifikke krav fire år efter at forordningen er trådt i kraft

Vaskemaskiner, der markedsføres, skal have et energieffektivitetsindeks (EEI) på maksimalt 59 (mod en standardmaskines indeks på 100).

Kravet til vaskeevnen ændres ikke.

Kravet til vandforbrug fastsættes i forhold til maskinens kapacitet ved halv fyldning.

Generelle krav

Der stilles krav om, at programmerne for 40 °C og 60 °C vask af bomuld skal angives som normale vaskeprogrammer, og at dette skal fremgå på maskinen samt af brugsanvisningen. Energi- og vandforbrug for de forskellige programmer skal tillige fremgå af brugsanvisningen.

De generelle krav gælder fra to år efter, at forordningen er trådt i kraft.

Revision

Senest fem år efter ikrafttræden skal Kommissionen revidere forslaget på baggrund af den teknologiske udvikling.

Verifikation og test

Forslaget indeholder krav til verifikation og testprocedurer. Desuden foreslår Kommissionen testtolerancer på 10 pct. for det årlige energiforbrug, energieffektiviteten, tidsforbrug, vandforbrug og varigheden af 'left-on' tilstanden. For test af vaskeevne foreslås en tolerance på 4 pct. Testtolerancen for måling af energiforbruget i standby og deaktiveret tilstand skal følge retningslinierne i den tværgående standby-forordning (1275/2008).

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure udtale sig, efter at komitéen har stemt om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der eksisterer ingen danske regler for det maksimalt tilladte energiforbrug for vaskemaskiner.

Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages i ovennævnte komité, samt af Rådet og Europa-parlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Omkostningerne dækkes inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af forslaget, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Det vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af elektrisk og elektronisk udstyr allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af reduktion af det samlede danske energiforbrug vurderes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Eventuelle prisstigninger på vaskemaskinerne, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af vaskemaskiner med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser som EU-Kommissionen har ladet udarbejde, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i maskinernes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget til krav til maksimalt elforbrug i vaskemaskiner vurderes at have en positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet.

De foreslåede energieffektivitetskrav er beregnet til i 2020 at medføre en energibesparelse på ca. 148 GWh/år (giga watt-timer pr. år), hvilket svarer til 28 pct. af husholdningernes nuværende elforbrug til vaskemaskiner.

Derudover vil forslaget medføre et mindre forbrug af vandressourcer.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima- og Energipolitik. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Energi, Dansk Erhverv, Verdens Naturfonden (WWF), samt fra en sammenslutning af de grønne NGO'er Energitjenesten, Organisationen for vedvarende Energi, Friends of the Earth Denmark og International Network for Sustainable Energy Europe.

Dansk Energi mener, at eco-designkravene bør fastlægges ambitiøst nu og for en væsentlig længere tidshorizont end det foreslåede, gerne frem til 2030-2050.

Dansk Erhverv finder fastlæggelsen af energieffektivitetskrav positivt, men vil påpege vigtigheden af, at overgangsperioder og gennemførelsesordninger skal foregå med betydelig varselingstid.

Verdensnaturfredningsforeningen (WWF) støtter regeringens holdning i forhold til forslaget om energieffektivitetskrav til vaskemaskiner.

Sammenslutningen af de grønne NGO'er ønsker kravet til maksimalt energiforbrug snarest øges til energieffektivitetsindeks (EEI) 59 og ikke som foreslået EEI = 68, samt at kravet efter 4 år øges til EEI = 52. Endvidere fremfører de grønne NGO'er, at der bør stilles krav om, at vandforbruget reduceres med 15 pct. i forhold til nuværende krav. De grønne NGO'er ser gerne, at oplysninger til beregning af EEI samt oplysninger om standby-forbrug og om de forskellige programmets energiforbrug bliver offentligt tilgængelige på internettet.

Sammenslutningen af de grønne NGO'er støtter regeringens forslag om, at alle maskiner skal kunne vaske med koldt vand.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag til krav til vaskemaskiner. Regeringen agter derfor at stemme for forslaget. Regeringen har bemærket, at i forhold til tidli-

gere udkast er forslaget strammet op, således at energieffektivitetskravene skærpes efter 4 år imod tidligere efter 6 år.

Forslaget indeholder ikke krav om, at vaskemaskinen skal kunne vaske ved lave temperaturer (eksempelvis 20 °C), hvilket er væsentligt for at kunne introducere og anvende lavtemperatursvaskemidler. Danmark har tidligere stillet forslag om, at dette skulle være et krav, og det er fortsat regeringens holdning.

Der stilles ikke krav til restfugtighed i vasketøjet. Denne parameter er væsentlig, hvis tøjet efterfølgende tørres indendørs eller i tørretumbler, da en høj restfugtighed vil medføre et øget energiforbrug. Restfugtigheden bør derfor oplyses i salgsmateriale eller ved anden information, som er tilgængeligt for slutbrugeren *før* køb. Ligeledes bør det i forordningen præciseres, at kravet om oplysninger forud for salg også skal gælde for energi- og vandforbrug samt støjniveau.

Danmark har til et tidligere udkast foreslået, at der stilles krav til maskinernes maksimale energiforbrug i 'left-on' og afbrudt tilstand, som svarer til de krav, der stilles til i den tværgående standbyforordning (1275/2008).

Kommissionen har ikke stillet krav til energiforbruget i 'left-on' og afbrudt tilstand, men energiforbruget i disse tilstande indgår i den beregningsformel, der anvendes for det årlige energiforbrug. Det betyder, at hvis en maskine har et højt energiforbrug i disse tilstande, skal den være mere energieffektiv i aktiv tilstand for at kunne overholde energieffektivitetskravet, som er fastsat ud fra et årligt normalforbrug. Kommissionens forslag sætter således en begrænsning for energiforbruget i disse tilstande.

Ligeledes har Danmark foreslået at inkludere krav om en obligatorisk afbryder, medmindre dette indebærer sikkerhedsmæssige risici. Et sådant krav bør indføres i forordningen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er principiel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.